

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 30), תשל"ז-1977 *

1. אחרי סעיף 127 נבנו לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968: (להלן – החוק העיקרי), יבוא:

יוספת סעיף
2212'

2212' "ביטוח רפואי
2212. קיים הסדר לביטוח רפואי בין המדינה לבין קופת חולים או מוסד רפואי אחר בדבר ביטוח רפואי של נכים, רשאי המוסד, על פי בקשת נכה בכתב ולתקופה שיבקש, לנכות מקצבת הנכות – על אף האמור בסעיף 135 – דמי ביטוח רפואי כשיעור שיופכם עליו מדי פעם בין המוסד לבין המדינה; סכום שנוכה מקצבת הנכות כאמור, יועבר לאוצר המדינה."

2. בסעיף 127 נג לחוק העיקרי, בהגדרת "שכר עבודה", במקום "תגמול לפי חוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט-1959 [נוסח משולב]" יבוא "תגמול לפי פרק ו'4".

תיקון סעיף
2212'

3. אחרי פרק ו' 3 לחוק העיקרי יבוא:

יוספת פרק ו' 4

"פרק ו' 4: ביטוח שירות מילואים"

127סז. בפרק זה –

הגדרות

"מילואים" – שירות מילואים כמשמעותו בחוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב];²

"מקסימום התגמול" – מקסימום ההכנסה החדשית הקבועה לתשלום דמי ביטוח, מחולק בשלושים;

"מינימום התגמול" – 55% מהשכר הממוצע בצירוף פיצוי כמשמעותו בסעיף 1, מחולק בשלושים;

"הכנסה" – ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח, לרבות הסכום שממנו היו מגיעים דמי ביטוח אילו לא המקסימום הקבוע לתשלום דמי ביטוח.

127סח. (א) מי שמשרת כחוק במילואים, ישלם לו אוצר המדינה על-ידי צבא-הגנה לישראל בעד כל יום של שירות עשר לירות.

תשלום מאת
אוצר המדינה

(ב) שירת אדם בהתייצבות אחת לא יותר מיום אחד, לא יהיה זכאי לתשלום לפי סעיף קטן (א) אלא אם נקבע כך בצו שנתן שר הבטחון בהתייעצות עם השר לגבי סוגים מסויימים של משרתים במילואים.

(ג) השר באישור ועדת העבודה של הכנסת רשאי לשנות את הסכום הנקוב בסעיף קטן (א).

127סט. מי שמשרת כחוק במילואים וזכאי לתשלום מאוצר המדינה לפי סעיף 127סח, ישולם לו תגמול בעד כל יום שירותו במילואים בשיעור כאמור בסעיף 127ע.

הזכות לתגמול

* נתקבל בכנסת ביום י"ד באייר תשל"ז (2 במאי 1977); הצעת החוק ודברי הסבר סורסמו בה"ח 1298, תשל"ז, עמ' 214.

1 ס"ח תשכ"ח, עמ' 108; תשל"ו, עמ' 152.

2 ס"ח תשי"ט, עמ' 286.

127ע.א (א) שיעור התגמול ליום למי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה –

- (1) עובד – שכר העבודה הרגיל;
- (2) עובד עצמאי – הכנסתו הממוצעת;
- (3) לא עובד ולא עובד עצמאי – מינימום התגמול.

(ב) לא יפחת שיעור התגמול ליום ממינימום התגמול ולא יעלה על מקסימום התגמול.

(ג) מי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה מובטל הזכאי לדמי אבטלה לפי פרק ו'1, לא יפחת שיעור תגמולו מדמי האבטלה ליום שהיה זכאי להם ערב שירותו במילואים.

שכר עבודה
רגיל והכנסה
ממוצעת

127ע.א. (א) שכר העבודה הרגיל של עובד לענין סעיף 127ע הוא סכום הכנסתו בעד רבע השנה שקדם לשירותו במילואים בתוספת פיצוי כמשמעותו בסעיף 1 שהעובד היה זכאי לו אילו לא שירת במילואים ואילו עבד, מחולק בתשעים; ואולם מי שעבד ברבע השנה שקדם כאמור פחות מששים יום יהיה שכר עבודתו הרגיל שווה לסכום היוצא מחילוק הכנסתו בשלושת החדשים שבחר לעצמו מתוך ששת החדשים שקדמו לשירותו במילואים בתשעים.

(ב) הכנסתו הממוצעת של עובד עצמאי לענין סעיף 127ע היא החלק ה-360 של הכנסתו.

(ג) השר רשאי באישור ועדת העבודה של הכנסת לקבוע נסיבות מיוחדות שבהן יחושב התגמול לפי ההכנסה שהיתה לעובד בחודש שבו שירת במילואים אילו לא שירת ואילו עבד, ודרכי חישוב התגמול.

חישוב התגמול
במקרים מיוחדים

127ע.ב. (א) לענין חישוב שכר העבודה הרגיל או ההכנסה הממוצעת יראו אדם שבתכוף לפני שירותו במילואים לא היה עובד או עובד עצמאי, אך ההפסקה בעיסוקו לא עלתה על התקופה שנקבעה לכך בחקנות, כאילו יצא למילואים ביום שחודל להיות עובד או עובד עצמאי, לפי הענין.

(ב) עובד הזכאי לתגמול גם כעובד עצמאי, לא יעלה סכום התגמול ליום שישולם לו על מקסימום התגמול.

חקנות נוספות
ומשלימות

127ע.ג. השר רשאי לקבוע חקנות הוראות נוספות ומשלימות בדבר חישוב שכר העבודה הרגיל, ההכנסה הממוצעת, חישוב ההכנסה של מי שהיה עובד עצמאי בחלק משנת הכספים וחישוב התקופה של רבע השנה לענין סעיף 127ע.א.

תשלום התגמול

127ע.ד. (א) מי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה עובד וברבע השנה שקדם לשירותו עבד לפחות 75 ימים אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד, או מי ששכרו משתלם על בסיס של חודש או יותר, ישלם לו מעבידו את התגמול המגיע לו; התגמול ישולם לכל המאוחר ביום שבו היה משתלם שכרו אילו לא שירת במילואים והוסיף לעבוד; דין התגמול המגיע לעובד לפי סעיף קטן זה כדין שכר עבודה.

(ב) מי שבתכוף לפני שירותו במילואים לא היה עובד כאמור בסעיף קטן (א), ישלם לו המוסד את התגמול.

(ג) השר רשאי לקבוע בחקנות סוגי מקרים, שבהם ישולם התגמול לעובד במישרין מאת המוסד, על אף האמור בסעיף קטן (א).

קביעת תנאים
ונסיבות לשיעור
מוגדל של התגמול

127ע.ה. (א) על אף האמור בספק זה רשאי השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, לקבוע בתקנות נסיבות ותנאים שבהם ישולם התגמול בשיעור מוגדל לכלל המשרתים במילואים או לסוגים מהם, ללא הגבלה של זמן או לתקופה מוגבלת, וכן לקבוע את גובה השיעור המוגדל, מקורות מימון וסדרי תשלומיו.

(ב) הורה שר הבטחון לפי סעיף 127ע.ו כי שירות מילואים יהיה שירות חירום, תהא הסמכות להתקין תקנות לענין סעיף קטן (א) בידי שר הבטחון בהתייעצות עם השר ושר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת.

תשלום מקדמה
ע"י צה"ל

127ע.ו. (א) הורה שר הבטחון כי שירות מילואים יהיה שירות חירום לענין ספק זה –

(1) ישלם אוצר המדינה על-ידי צבא-הגנה לישראל, לכל משרת במילואים או למי שהוא הורה, מקדמה בשיעור השווה למינימום התגמול לכל יום שירות, על חשבון התג- מול המגיע לו לפי ספק זה; המקדמה תשולם במועד שהורה עליו שר הבטחון;

(2) שר הבטחון רשאי, בהתייעצות עם השר ושר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, להורות על הגדלת שיעור מינימום התגמול לכלל המשרתים במילואים או לסוגים מהם.

(ב) הוראות לפי סעיף קטן (א) אינן טעונות פרסום ברשומות.
(ג) המעביד או המוסד, לפי הענין, ינכה את סכום המקדמה ששולם לפי סעיף קטן (א) מסכום התגמול המגיע למשרת במילואים לפי ספק זה.

(ד) המוסד יחזיר לצבא-הגנה לישראל את הסכומים ששולמו לפי סעיף קטן (א).

תגמול בשירות
נוסף במילואים

127ע.ז. אדם שהחל לשרת במילואים חוץ תקופה שנקבעה לכך בתקנות מסיום שירותו הקודם במילואים שבעדו קיבל תגמול לפי ספק זה, יראוהו לענין חישוב התגמול בעד תקופת שירותו הנוסף, כממשיך בשירותו הקודם, זולת אם לטובתו הוא שחישוב התגמול ייעשה ללא התייחסות לשירותו הקודם.

127ע.ח. המוסד יחזיר למעביד את התגמול שהמעביד שילם לעובדו לפי סעיף 127ע.ז. (א).

חזרת תשלומים
מאת המוסד

127ע.ט. המוסד רשאי לנכות מכל סכום שהוא צריך להחזיר למעביד לפי סעיף 127ע.ח חוב של דמי ביטוח המגיע ממנו למוסד.

גיבוי חוב

127פ. (א) המוסד רשאי, לאחר התייעצות בוועדת ביטוח שירות מי- לואים האמורה בסעיף 204ב ובאישור השר, ליתן הענקות –

הענקות

(1) לנערים עובדים עד גיל 18 שנעדרו מעבודתם עקב השתתפותם בחינוך קדם צבאי, הכל לפי כללים שייקבעו בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת;

(2) לפיתוח שירותי רווחה למשרתים במילואים ובני משפחותיהם, לרבות ביצוע מחקרים ופעולות נסיוניות בקשר לכך.

(ב) סך כל ההענקות לשנה לפי סעיף קטן (א) (2) לא יעלה על 0.25% מאומדן הגביה השנתית של דמי ביטוח שירות מילואים; השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי להגדיל את השיעור האמור עד ל-0.5%.

127פא. מעביד ועובדיו, או מעביד בלבד, שנהגו לשלם תשלומים לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן כיוצא באלה, יהיו המעביד והעובד הזכאי לתגמול לפי פרק זה, או המעביד בלבד, הכל לפי הענין, חייבים להמשיך לשלם תשלומים לאותה קופה או לאותה קרן בעד פרק הזמן שהעובד שירת במילואים, כאילו העובד לא שירת במילואים והוסיף לעבוד.

המשך תשלומים לקופת תגמולים וכו'

127פב. (א) פרק זה, פרט להוראות סעיף 127סח, לא יחול לגבי –
 (1) שוטר כמשמעותו בחוק המשטרה (נכים ונספים), תשט"ו–1955;³
 (2) סוהר כמשמעותו בחוק שירות בתי-הסוהר (נכים ונספים), תש"ך–1960;⁴
 (3) שומר הכנסת כמשמעותו בחוק משכן הכנסת ורחבתו, תשכ"ח–1968.⁵

שוטר, סוהר ושומר הכנסת

(ב) שוטר, סוהר ושומר הכנסת המשרתים במילואים זכאים לתשלום לפי סעיף 127סח, יהיו זכאים לקבל מאוצר המדינה בעד כל יום שירותם במילואים תשלום שלא יסחת מהתגמול שהיה מגיע להם אילו לא הוראת סעיף קטן (א)."

4. בסעיף 142 לחוק העיקרי, במקום פסקאות (1) ו-(2) יבוא:
 (1) "אופן תשלומן של גמלאות ומועדי תשלומן";
5. בסעיף 143 (ה) לחוק העיקרי, במקום פסקה (3) יבוא:
 (3) "תגמול לפי פרק ו'⁴";
6. בסעיף 145 (ב) לחוק העיקרי, במקום "ולתגמול בעד שירות במילואים לפי חוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט–1959 [נוסח משולב]" יבוא "ולתגמול לפי פרק ו'⁴".
7. בסעיף 157 (א) לחוק העיקרי, במקום "דמי ביטוח זקנה ושאיירים ואימהות" יבוא "דמי ביטוח זקנה ושאיירים, דמי ביטוח שירות מילואים ודמי ביטוח אימהות".
8. בסעיף 168 (א) לחוק העיקרי –
 (1) כפסקה (1), בסופה יבוא "או פרק ו'⁴";
 (2) פסקה (4) – תימחק.
9. בסעיף 169 לחוק העיקרי –
 (1) בכותרת השוליים, המלה "תקופות" – תימחק;
 (2) סעיף קטן (ו) – בטל;
 (3) אחרי סעיף קטן (ח) יבוא:
 (ט) "מכוח ברשות לפי פרק ב' לא ישלם דמי ביטוח שירות מילואים.
- (י) מי שפרק ו'⁴ לא חל לגביו כאמור בסעיף 127פב לא ישול-

³ סיח תשט"ו, עמ' 74.

⁴ סיח תש"ך, עמ' 37.

⁵ סיח תשכ"ח, עמ' 197.

10. בסעיף 181 לחוק העיקרי; בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "או פרק ו'".
11. בסעיף 186 לחוק העיקרי, בפסקה (5), בפסקת משנה (ה) יימחקו המלים "ואינו עובד ולא עובד עצמאי", ואחריה יבוא:
- "(1ה) מבוטח המצוי בהכשרה מקצועית או בשיקום מקצועי כמשמעותם בסעיף 31 (א) (3);".
12. אחרי סעיף 191 לחוק העיקרי יבוא:
- 191א. הורה שר הבטחון לפי סעיף 127עו כי שירות מילואים יהיה שירות חירום, רשאים השר ושר האוצר, בנסיבות מיוחדות, לקבוע בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת, לגבי תקופת אותו שירות, הוראות בדבר שיפוי מלא או חלקי של מעביד על תשלומים כאמור בסעיף 127פא ועל תשלום דמי ביטוח בעד עובדיו; בתקנות כאמור ייקבעו המקורות למימון השיפוי ושיעורו, וכן מותר לקבוע בהן כי השיפוי יחול לגבי חלק מהתקופה, סוגי המעבידים שיהיו זכאים לשיפוי ותנאים למתן השיפוי."
13. בסעיף 196א (ב) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "וכן קופת גמל כמשמעותה בסעיף 127נג וקרן חופשה לפי חוק חופשה שנתית, תשי"א-1951".⁶
14. במקום הכותרת של סימן י' לפרק י' לחוק העיקרי יבוא:
- "סימן ב': המועצה, המינהלה, הועדה לביטוח אבטלה והועדה לביטוח שירות מילואים"
15. אחרי סעיף 204 לחוק העיקרי יבוא:
- 204ב. (א) (1) השר ימנה ועדה ציבורית מיוחדת לביטוח שירות מילואים (להלן – הועדה לביטוח שירות מילואים) והשר או מי שהשר מינהו לכך ישמש יושב-ראש הועדה.
- (2) חברי הועדה יהיו נציג אחד של שר העבודה, נציג אחד של שר האוצר, נציג אחד של שר הבטחון, נציגי עובדים, נציגי מעבידים ונציגי עובדים עצמאיים.
- (3) נציגי העובדים בוועדה יתמנו לאחר התייעצות בארגון העובדים הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים; נציגי המעבידים יתמנו לאחר התייעצות בארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השר הם יציגים ונוגעים בדבר; נציגי העובדים העצמאיים בוועדה יתמנו לאחר התייעצות בארגונים שלדעת השר הם מייצגים עובדים עצמאיים.
- (4) השר יקבע בהודעה ברשומות את מספר חברי הועדה שהם נציגי עובדים, נציגי מעבידים ונציגי עובדים עצמאיים, ובלבד שמספר נציגי העובדים יהיה כמספר נציגי המעבידים.
- (5) תקופת כהונתה של הועדה לביטוח שירות מילואים היא ארבע שנים.
- (ב) הועדה לביטוח שירות מילואים מוסמכת –
- (1) לייעץ לשר בהתוויית המדיניות של ביטוח שירות מילואים;
- (2) לייעץ לשר בהתקנת תקנות הנוגעות לביטוח שירות מילואים;

⁶ ס"ח תשי"א, עמ' 234.

(3) לדון בהצעת תקציב ענף ביטוח שירות מילואים ולהעבירו לאישורו של השר, בצירוף הערותיה והמלצותיה;

(4) לפקח על פעולות ענף ביטוח שירות מילואים;

(5) למלא כל תפקיד אחר לפי פרק 4 שיטיל עליה השר.

(ג) סמכויות הועדה לביטוח שירות מילואים בכל העניינים האמורים בסעיף קטן (ב) אינן נתונות בידי מועצת המוסד, אולם בעניינים הנוגעים גם לענפי ביטוח אחרים יהא דינה בכל הנוגע לאותו ענין כדין כל ועדה שמונתה לפי סעיף 203.

(ד) הועדה לביטוח שירות מילואים רשאית למנות ועדות משנה, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ולהעביר להן מסמכויותיה.

16. בסעיף 205 לחוק העיקרי, במקום "ועדותיה והועדה לביטוח אבטלה" יבוא "ועדותיה, הועדה לביטוח אבטלה והועדה לביטוח שירות מילואים".

17. בסעיף 207 לחוק העיקרי, אחרי "הועדה לביטוח אבטלה" יבוא "או של הועדה לביטוח שירות מילואים".

18. בסעיף 215 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ג) לא יועבר סעיף זכות או חובה מחשבון ענף ביטוח שירות מילואים לחשבון ענף ביטוח אחר."

19. בסעיף 217 לחוק העיקרי, אחרי "ביטוח אבטלה" יבוא "או בענף ביטוח שירות מילואים".

20. אחרי סעיף 233 לחוק העיקרי יבוא:

234. (א) השר בהסכמת שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, יתקין תקנות בדבר מתן סיוע משפטי לכל מבקש, שאינו חבר-בני-אדם, בהליכים בבית הדין לעבודה שהמוסד הוא צד בהם, בעניינים הנובעים מחוק זה או מכל חיקוק אחר שהמוסד משלם תשלומים על פיו, למעט הליכים שענינם תביעה לחשלומו דמי ביטוח או תביעה נגד מעביד לפי סעיף 185.

(ב) הסיוע המשפטי יינתן באמצעות לשכות הסיוע המשפטי הפועלות לפי חוק הסיוע המשפטי, תשל"ב-1972, ולפי הוראותיו והוראות התקנות לפיו, הכל בשינויים שנקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (א), ובלבד שההגבלות בדבר יכולתו של המבקש לשאת בהוצאות השירות המשפטי כאמור בסעיפים 2 ו-3 לחוק האמור לא יחולו.

(ג) המוסד ישא בכל ההוצאות הקשורות במתן סיוע משפטי לפי סעיף זה, לפי הסדר בינו לבין המדינה.

21. בלוח י' לחוק העיקרי, אחרי פרט 10 יבוא:

פרט	ענף הביטוח	אחוזים מההכנסה או השכר	הניכוי משכר העובד לענין סעיף 181 (ג) באחוזים
11"	שירות מילואים	3.2	0.6"

7 ס"ח תשל"ב, עמ' 95.

22. (א) חוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט-1959 [נוסח משולב] 8 - בטל.
(ב) כל הזכויות והחובות של קרן ההשוואה מועברות כזה למוסד, לחשבון ענף ביטוח שירות מילואים, והמוסד יבוא במקום קרן ההשוואה לכל דבר וענין.

23. בסעיף 47א לפקודת מס הכנסה 9, המלים "או לקרן ההשוואה על פי חוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט-1959 [נוסח משולב]" - יימחקו.

24. בסעיף 77 (א) לחוק ההתגוננות האזרחית, תשי"א-1951¹⁰, במקום "כפי שנקבע אותה שעה בצו לפי סעיף 3 (ב) לחוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט-1959 [נוסח משולב], למשרת בשירות חירום" יבוא "בשיעור המקדמה המשתלמת למשרת במילואים על פי סעיף 127עו (א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968".

25. בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 11 -
(1) בסעיף 8 (א), המלים "וניכוי כאמור בסעיף 19 (ד) לחוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט-1959 [נוסח משולב]" - יימחקו;
(2) בסעיף 20 (א) (4), במקום "הסכם קיבוצי, הסדר קיבוצי, הסדר קיבוצי אחר" יבוא "הסכם קיבוצי, הסדר קיבוצי אחר".

26. במקום סעיף 14א לחוק שירות עבודה בשעת חירום, תשכ"ז-1967¹², יבוא:
14א. אדם שנקרא לאימון לפי סעיף 9 לתקופה רצופה העולה על יום אחד, יחולו הוראות פרק 4 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, למעט סעיף 127סח, כאילו שירת אותו אדם אותה תקופה במילואים והוא יהיה זכאי לתגמול בשל כל תקופת האימון כאילו היה זכאי לתשלום לפי סעיף 127סח האמור.

27. (א) תחילתו של סעיף 20 ביום כ"ט באלול תשל"ח (1 באוקטובר 1978); בתקנות לפי סעיף 234 לחוק העיקרי מותר לקבוע שהסיוע יינתן בהדרגה לפי סוגי הליכים, ובלבד שבתום שנה מיום תחילת הסעיף האמור יינתן הסיוע לגבי כל סוגי ההליכים.
(ב) תחילתו של יחד הוראות חוק זה ביום י"ט בתשרי תשל"ח (1 באוקטובר 1977).

משה ברעם
שר העבודה

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

8 סי"ח תשי"ט, עמ' 306.

9 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; סי"ח תשל"ה, עמ' 24.

10 סי"ח תשי"א, עמ' 78; סי"ח תשכ"ט, עמ' 158.

11 סי"ח תשי"ה, עמ' 86; תשל"ז, עמ' 102.

12 סי"ח תשכ"ז, עמ' 86; תשל"ז, עמ' 98.